

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

79. An si quis percutiat Cardinalem percussione leuissima, incidat in excommunicationem Bullae Cœnæ? Et quid, si ictus solummodo vestes tetigit, aut eleuauit manum ad percutiendum Cardinalem, quamuis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

qua supradictis infliguntur; & quod offendentibus familiares Papa, vel Cardinalis poena imponitur pro qualitate culpa? Ex part. 5. tractat. 2. Resolut. 80.

§. 1. Offendentes Cardinales eos esse reos læsæ Maiestatis, patet ex c. *felicis, de panis, in 6.* ubi supradictis plurius infliguntur poena, nempe 37. vt obseruat Manfredus de Cardin. cap. 8. & Lancellor. in *Templo iud. lib. 2. c. 2. de Cardin. §. 3. n. 26. in d. cap.* Cardinalem S. R. E. qui fuerit hostiliter insequutus, vel percussit, aut ceperit, vel socius fuerit facienti, aut fieri mandauerit, vel factum ratum habuerit, aut consilium, auxilium, vel fauorem dederit, vel postea receptauerit, aut scienter defensaerit, sit reus læsæ Maiestatis, perpetuo infamis, dissidatus, & bannitus, non potest testari, nec succedere, etiam ab intestato, eius adificia dari debent in ruinam nullo tempore reparanda, nullus ei obligatur reddere debitum, vel respondere in iudicio, eiusque bona applicantur fisco; sit ipso facto priuatus omni feudo, gubernatione, beneficio Ecclesiastico, de quibus Rector Ecclesiæ disponere poterit. Eius filij, nepotes, vel pronepotes per rectam lineam priuantur beneficiis, sine spe ascensionis ad dignitates, regimen, honores etiam mundanos; non sunt apti ad Ordines, nec ad testificandum, nec ad actus legitimos; & prædictus atque alij tanti mali participes sunt excommunicati, & singulis diebus festiuis vt tales publicari debent, dum sunt contumaces, nec absolui possunt nisi à Papa, præmissis festigationibus in nudo ad cautelam, & ultra mare ad triremes relegari debent. Illum autem qui fuit simpliciter Consiliarius, vel fautor, iudex pro qualitate culpæ castigare poterit. Prædictæ item poenæ per Papam extendi poterunt ad collaterales fratres, videlicet nepotes & pronepotes talium. Contra vero offendentes familiares Papæ, vel Cardinalis poena imponi poterit pro qualitate culpæ. Tandem contra occidentes Cardinalem, vel dantes causam mortis, acriter etiam à laicis & secularibus insurgere debet, qui si non fecerint hæc obseruari intra mensem, sunt excommunicati, & eorum ciuitas priuatur Pontificalibus, & est interdicta.

Sed de istis poenis, & de tota hac materia videbis Farinacium in *Praxi crim. q. 112. à n. 75. vsque ad num. 131.* Barbosam in *Collect. Doctor. tom. 3. in 6. Decret. lib. 5. tit. 9. c. 5. per totum.* Azevedum in *recopil. lib. 8. leg. 1. tit. 18. n. 7.* & expositores Bullæ Cœnæ in *Can. 11.*

2. Verùm difficultas est, an qui iniuriam verbaalem in Cardinalem protulit incidat in poenas d.c. *felicis*, ita vt dicatur incidisse in crimen læsæ Maiestatis? Hanc quæstionem latè discutit Albanus de Cardin. q. 42. *prinil. 7.* & licet pro affirmatiua sententia multas adducat rationes, tamen ipse in negatiua persistit, quam etiam tenet Couarr. *lib. 1. var. cap. 11. nu. 5.* Plazza de *delictis lib. 1. cap. 2. num. 5.* Diaz in *pract. crimin. cap. 69. num. 3.* Naldus in *sum. ver. Bulla Cœna, n. 45.* Alterius de *Censuris, tom. 1. lib. 5. disp. 12. cap. 4. quest. 2.* Zechius de *Republ. Christi. tit. 3. de Cardinal. num. 9. prinileg. 3.*

3. Non desunt tamen Doctores (tanta est dignitas Dominorum Cardinalium) asserentes in tali casu Cardinalem iniuriantes poenas dicti *cap. felicis*, non effugere & reos læsæ Maiestatis effici; & ita præter Ioannem Ananiam in *cap. 1. de maledictis, col. 4.* & Felin. in *c. non dubium, num. 5. de sentent. excomm.* tenet hanc sententiam Hieronymus Manfredus *tract. de Cardinal. decis. 205.* & Iacobatius de *Conciliis lib. 1. fol. 39. col. 1. lit. B.* quia verbum *percussit* in d. cap.

felicis positum duplicem sensum habet, verificari enim potest & in percussione verbali, & actuali; vnde ista constitutio licet pœnalis sit, attamen simul fauorabilis est, cum præcipuè in fauorem Cardinalium edita sit, debet ergo hanc percussionem verbaalem complecti.

4. Notandum est etiam hic obiter, quia in d. c. *felicis*, nullus omnino excipitur, & idè notat Gigas de *crimine læsæ Maiestatis lib. 1. q. 5. num. 10.* & Gambacurta de *immunit. lib. 5. c. 40. num. 5.* etiam Imperatorem ipsum offendendo Cardinalem aliquo modo in d. c. *felicis*, expresso, esse reum læsæ Maiestatis, quod etiam tenet Glossa *id. cap. Apostolica de sentent. & re iudicata, ver. Cardinales.*

RESOL. LXXIX.

An si quis percutiat Cardinalem percussione leuissima, incidat in excommunicationem Bullæ Cœnæ?

Et quid, si istius solummodo vestes tetigit, aut eleuauit manum ad percutiendum Cardinalem, quamuis postea non percutiat? Ex part. 5. tract. 2. Resolut. 92.

§. 1. Affirmatiuè respondeo cum Scortia in *Bull. Pont. epist. 166. theor. 420.* ubi sic ait. Actiões principales quæ excommunicationi subiiciuntur contra offendentes Cardinales, sunt hæc: Interdictio, mutilatio, &c. Percussio iniusta etiam si physice sit leuissima, dummodo existimetur secundum moralem opinionem grauis iniuria ratione honoris & dignitatis: vt si Cardinalis percutiatur chirotheca. Ita ille. Vide etiam circa præsentem quæstionem Megalam in *3. p. lib. 3. c. 9. g. 1. n. 5.* qui n. 6. notat incurrere censuram Bullæ, si quis habet animum percutiendi Cardinalem, si ictus solummodo vestes tetigit, nam qui percutit vestem, qua est indutus Cardinalis, formaliter illum percutit, & per accidens est, si ictus personam non tetigit. Adde quòd ex Alterio de *cons. tom. 1. lib. 5. disp. 12. cap. 5. dub. 1.* posset quis dicere incurrere etiam excommunicationem Bullæ Cœnæ eleuantem manum ad percutiendum Cardinalem, quamuis postea non percutiat.

RESOL. LXXX.

An qui offensionem in Cardinalem, cum possit, non impedit, incurrat excommunicationem Bullæ Cœnæ?

Et an idem dicendum est de illo, qui sine vite periculo clamando poterat eiusmodi Prælatis opem ferre, & non clamauit aut pecunia eos redimere, & non redemit? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 88.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Bonacina in *Bullæ Cœnæ disp. 1. q. 12. punct. 3. n. 14.* ubi putat eum, qui non prohibet delicta; de quibus loquitur Bulla, non affici excommunicatione huius Canonis, non prohibendo præcisè, nisi fortè consentiat cooperando, & auctoritatem præstando. Ratio est, tum quia communiter approbati solet *regul. iur. in l. culpa caret. ff. de regul. iur.* in qua dicitur neminem ex sola scientia & notitia criminis teneri; tum quia in hoc Canone, excommunicantur patran-tes delictum, vel præstantes auxilium, consilium, & fauorem ad illud patrandum, qui autem non impedit, propriè loquendo, non præstat auxilium, consilium, vel fauorem, cum negatiuè se habeat: auxilium verò, consilium & fauor potestium